

ÚSTAV PŘÍSTROJOVÉ TECHNIKY SLAVÍ 60. VÝROČÍ ZALOŽENÍ

V lednu letošního roku uplynulo **60 let od založení** brněnského Ústavu přístrojové techniky Akademie věd ČR. Elitní výzkumný ústav prošel za šest dekad několika proměnami, ustál transformaci i změnu politického systému, dlouhodobě se řadí k **prestižním a odborníky vysoce váženým institucím** a po právu může být považován za „rodinné stříbro“ Brna, neboť patří k tomu nejlepšímu, co jihomoravská metropole nabízí.

Oslavám a připomínkám významného výročí věnují v ÚPT AV ČR **celý rok 2017**. Zájemci z řad odborné i široké veřejnosti tak budou mít možnost seznámit se s činností ústavu prostřednictvím mnoha aktivit a to nejenom v ÚPT AV ČR, ale také na několika místech v Brně a v Praze. U příležitosti tohoto výročí také v úterý **28. února navštíví ÚPT AV ČR místopředseda vlády Pavel Bělobrádek**, který se dlouhodobě zabývá problematikou vědy, výzkumu a inovací v České republice.

Historie

Ústav přístrojové techniky tehdejší Československé akademie věd byl založen **1. ledna 1957**. V prvních desetiletích své existence byl ve srovnání s jinými vědeckými pracovišti **zaměřen velice prakticky** a pokrýval především elektronovou optiku a mikroskopii, jadernou magnetickou rezonanci, infračervenou spektroskopii a po objevu laserů i problematiku kvantových generátorů světla. Cílem práce byla většinou **stavba konkrétního přístroje**, v čemž pracovníci ústavu opakovaně dosahovali **mnoha úspěchů**. Řada zde vyvinutých druhů přístrojů byla ve své době unikátní nejen v tuzemsku, ale výrazně ovlivnila i jejich další rozvoj za „železnou oponou“.

V osmdesátých letech minulého století se ÚPT AV ČR postupně odkláněl od vývoje kompletních funkčních vzorků nebo dokonce prototypů rozsáhlejších zařízení a zaměřil svou pozornost více na **přístrojové prvky a nové experimentální metody**. Novou oblastí výzkumu byla elektronová litografie.

Další vývoj ústavu v devadesátých letech ovlivnila změna politického systému. Ústav prošel **dramatickou redukcí** /z původních 250 pracovníků jich po roce 1989 zůstalo jen zhruba 40%/ a začal preferovat **základní výzkum** na úkor aplikačního.

Současnost

V průběhu posledních dvaceti let ÚPT výrazně rozšířil svou mezinárodní spolupráci. Vývoj zaznamenalo i jeho výzkumné zaměření, které se rozšířilo o dynamicky se rozvíjející obory

jako snímání a zpracování biosignálů, aplikace laserů v mikrotechnologiích a nanometrologii a rozvíjení vybraných nanotechnologických postupů.

Většina výzkumných aktivit nachází uplatnění při spolupráci s aplikačními partnery nejen na akademických nebo vysokoškolských pracovištích, ale i v **průmyslových podnicích**. Výsledkem této spolupráce byla a je **řada unikátních přístrojů**, často prvních svého druhu u nás i ve světě, např. elektronové mikroskopy, elektronový litograf, lasery a celé interferometrické systémy pro přesné odměřování, spektrometry, kryogenní systémy atd.

V posledních letech se ÚPT AV ČR orientuje zejména na **hledání a zdokonalování nových fyzikálních metod** v tradičních oblastech svého působení a to v celé šíři problému, od jeho teoretického popisu po realizaci unikátních přístrojových celků.

Ústav se může pyšnit **desítkami významných úspěchů a ocenění**, jakým je například zlatá medaile na EXPO 1958 v Bruselu za první stolní elektronový mikroskop SEM Tesla BS242, z těch novějších potom ocenění Japonské mikroskopické společnosti pro tým vědců ze skupiny Environmentální elektronové mikroskopie, či trojí vítězství v soutěži o Cenu Wernera von Siemense – z toho nejnovějšího za rok 2016 se v ÚPT AV ČR radují právě v těchto dnech.

Oslavy

Zahájení oslav šedesátiletého výročí ÚPT AV ČR se neslo v duchu **slavnostního plesu ÚPT AV ČR**, který proběhl 17. února v brněnském Hotelu Voroněž, a v průběhu celého roku budou toto významné výročí připomínat různé aktivity, jako **výstavy, workshopy**, v listopadu pak na brněnské zájemce čekají **Dny otevřených dveří** či **Podzimní škola základů elektronové mikroskopie 2017**. Mimobrněňští zájemci se více dozvědí na **výstavě** v prostorách AV ČR **na Národní třídě v Praze** nebo na červnovém **Veletrhu vědy 2017 – PVA EXPO** v Praze Letňanech.

Ústav se zároveň coby odborný garant, který svou existencí v moravské metropoli přispěl k ojedinělé kumulaci výzkumu, vývoje a výroby z oboru mikroskopie, připojí k **oslavám 70. výročí založení elektronové mikroskopie v Brně**. Ty organizuje Magistrát města Brna a jejich nultý ročník proběhne od 15. do 20. května 2017.

Odkazy pro doplnění informací

- <http://www.isibrno.cz>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/%C3%9Astav_p%C5%99%C3%ADstrojov%C3%A9_tech_niky_Akademie_v%C4%9Bd_%C4%8Cesk%C3%A9_republiky
- <https://www.facebook.com/UstavPristrojoveTechniky/?fref=ts>
- http://www.isibrno.cz/index.php?lang= cz&co=/intranet/novinky.php&nalogovan=5702&id_druh_menu=3&Nerolovat=1
- www.veletrhvedy.cz
- <http://www.avcr.cz/cs/pro-verejnost/vystavy/vystavy-v-budove-av-cr/>

Kontakt pro média

Ing. Pavla Schieblová, 734 218 279, schieblova@isibrno.cz